

TƯ DUY BÀN GIAO THẾ HỆ TRONG DI CHỨC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

TIẾN SĨ ĐỖ THỊ HIỆN

Trường Đại học Hoa Sen, Thành phố Hồ Chí Minh

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh dành sự quan tâm đặc biệt đối với thanh niên và công tác thanh niên. Người viết: “Đoàn viên và thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng”, vừa “chuyên”. Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”¹. Đây chính là sự tổng kết lý luận mà Hồ Chí Minh rút ra từ lịch sử nhân loại, dân tộc; từ thực tiễn lãnh đạo, chỉ đạo công tác thanh niên của Người qua các thời kỳ cách mạng, để tiếp tục định hướng việc giáo dục rèn luyện và phát huy mọi tiềm năng to lớn của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc. Những lời dặn dò của Bác đúc kết trong Di chúc thể hiện tầm nhìn và tư duy sáng ngời của Người về vấn đề bàn giao thế hệ.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đánh giá cao vai trò to lớn và sức mạnh tiềm tàng của thế hệ trẻ trong sự nghiệp cách mạng

Trong Di chúc, Bác viết: Đoàn viên và thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đây là lời khẳng định mà lúc sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh thường tâm sự: Người rất yêu quý thanh niên và nhi đồng, mỗi khi được gặp gỡ thế hệ trẻ, Người như thấy mình trẻ lại và trong lòng rất vui. Trong toàn bộ di sản lý luận của Chủ tịch Hồ Chí Minh, phần viết về thanh niên được Người đề cập khá nhiều. Qua gần 50 bài nói, bài viết, thư gửi thanh niên của Chủ tịch Hồ Chí Minh chúng ta thấy được ở đó sự quan tâm, chăm sóc, giáo dục và tin tưởng của Người đối với thế hệ trẻ Việt Nam. Thật xúc động khi chúng ta đọc lại những dòng tâm sự của Người trong bức thư gửi cho bác sỹ Vũ Đình Tụng trong kháng chiến chống Pháp: “Ngài biết rằng tôi không có gia đình, cũng không có con cái. Nước Việt Nam là gia đình của tôi. Tất cả thanh niên Việt Nam là con cháu của tôi. Mất một thanh niên thì hình như tôi đứt một đoạn ruột”².

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành cho thế hệ trẻ Việt Nam một tình thương rất mực bao dung. Nhưng tình thương đó không phải là một tình thương trừu tượng, siêu giai cấp mà bắt nguồn từ việc Người đã phát hiện, đánh giá đúng vai trò to lớn, khả năng và sức mạnh tiềm

tàng của thế hệ trẻ trong sự nghiệp chung của dân tộc. Trước Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có nhiều nhà yêu nước thấy được vai trò của thanh niên đối với công cuộc giải phóng dân tộc, giành độc lập tự do cho Tổ quốc. Cụ Phan Bội Châu đã từng gửi gắm niềm tin cứu nước vào thanh niên, đã vận động thức tỉnh thanh niên qua phong trào Đông Du, tổ chức Việt Nam Quang phục hội bao gồm những thanh niên yêu nước... Song, cụ Phan Bội Châu mới chỉ thấy cần khơi dậy lòng căm thù giặc, ước mơ giải phóng của thanh niên chứ chưa thấy việc cần phải giác ngộ, giáo dục và tổ chức thanh niên trước khi đưa họ vào trận tuyến đấu tranh trực diện với kẻ thù.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người Việt Nam đầu tiên có cách nhìn toàn diện, biện chứng về thanh niên. Trong quá trình bôn ba tìm đường cứu nước, từ khi bắt gặp ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin, Người sớm nhận ra vai trò của thanh niên Việt Nam đối với sự tồn vong của dân tộc. Theo Người: Muốn cứu nước phải thức tỉnh dân tộc, muốn thức tỉnh dân tộc trước hết phải thức tỉnh thanh niên. Người khẳng định: Một năm khởi đầu từ mùa Xuân, một đời khởi đầu từ tuổi trẻ, tuổi trẻ là mùa Xuân của xã hội. Trong tác phẩm “Bản án chế độ thực dân Pháp”, xuất bản năm 1925 tại Paris, Người đã kết thúc bài “Gửi thanh niên Annam” bằng những dòng đầy tâm huyết; khích lệ, kêu gọi thanh niên thức tỉnh trước cảnh nước mất, nhà tan. Người cho rằng, sự nghiệp giải phóng dân tộc chỉ thực hiện được khi tầng lớp thanh niên vùng dậy: “Hỡi Đông Dương đáng thương hại! Người sẽ chết mất, nếu đám Thanh niên già cỗi của Người không sớm hồi sinh”³.

Đánh giá vai trò to lớn của thế hệ trẻ đối với sự nghiệp giải phóng dân tộc, Người đã vạch rõ con đường cứu nước cho thanh niên. Trong nhiều bài viết, Người đã nói lên nỗi thống khổ của mọi tầng lớp nhân dân dưới ách đô hộ của bọn đế quốc thực dân, thổi bùng lên ngọn lửa cách mạng đang âm ỉ cháy trong mọi tầng lớp của dân tộc, nhất là của thế hệ trẻ. Không chỉ có kêu gọi tuyên truyền, giác ngộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn sớm thành lập những tổ chức thanh niên yêu nước đầu tiên, gieo mầm cho cách mạng nước ta. Với Chủ tịch Hồ Chí Minh nói tới thế hệ trẻ là nói tới tiền đồ tươi sáng của dân tộc, nói tới những người làm chủ, có trách nhiệm nặng nề đối với vận mệnh của đất nước. Ngày 18/12/1954, sau khi miền Bắc được hoàn toàn giải phóng, đến thăm học

sinh các trường trung học Nguyễn Trãi, Chu Văn An, Trưng Vương ở Thủ đô Hà Nội, Bác căn dặn: Thanh niên là một bộ phận quan trọng của dân tộc. Dân tộc bị nô lệ thì thanh niên cũng bị nô lệ. Dân tộc được giải phóng, thì thanh niên mới được tự do. Vì vậy thanh niên phải hăng hái tham gia cuộc đấu tranh của dân tộc⁴.

Theo Người, với sức mạnh to lớn của mình, ở bất cứ thời kỳ nào, tầng lớp thanh niên cũng là lực lượng quan trọng của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Nói chuyện tại Đại hội sinh viên Việt Nam lần thứ II ngày 7/5/1958, Người nhấn mạnh: "Thanh niên bây giờ là một thế hệ vẻ vang, vì vậy cho nên phải tự giác tự nguyện mà tự động cải tạo tư tưởng của mình để xứng đáng với nhiệm vụ của mình. Tức là thanh niên phải có đức, có tài"⁵. Tình cảm đặc biệt mà Người dành cho thế hệ trẻ cũng chính là niềm tin vào sức mạnh đời non lấp bể của thanh niên. Năm 1961, Người nói sớ dĩ Bác yêu quý thanh niên vì Thanh niên là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ thanh niên già, đồng thời là người phụ trách diu dắt thế hệ thanh niên tương lai - tức là các cháu nhi đồng. Vì thanh niên là người xung phong trong công cuộc phát triển kinh tế và văn hoá, trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội... Vì trong mọi công việc, thanh niên thì đua thực hiện khẩu hiệu: "Đầu cần, thanh niên có; việc gì khó, thanh niên làm"⁶.

Chủ tịch Hồ Chí Minh quan tâm giáo dục, bồi dưỡng cho thế hệ trẻ để xây dựng lớp người kế tục sự nghiệp cách mạng vừa "hồng", vừa "chuyên"

Từ việc đánh giá cao vai trò to lớn và sức mạnh tiềm tàng của thế hệ trẻ trong sự nghiệp cách mạng, Bác đã yêu cầu: "Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa "hồng", vừa "chuyên"

"Hồng" có thể được hiểu bao gồm cả phẩm chất chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, là lòng trung thành vô hạn đối với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân, với chế độ XHCN; là trình độ giác ngộ mục tiêu, lý tưởng chiến đấu vì độc lập tự do và CNXH, sẵn sàng chiến đấu hy sinh cho mục tiêu, lý tưởng cao đẹp đó. "Hồng" còn thể hiện ở đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, thể hiện ở lối sống giản dị, trong sạch, lành mạnh. "Chuyên" ở đây bao gồm trình độ, năng lực chuyên môn nghiệp vụ. "Chuyên" không chỉ là làm chủ được tri thức khoa học, có sự hiểu biết thấu đáo về lĩnh vực chuyên môn mà mình hoạt động, mà "chuyên" còn bao gồm cả kỹ năng thực hành. Dù hoạt động trên bất cứ lĩnh vực chuyên môn nào, thì người "chuyên" phải là người có sự hiểu biết thấu đáo và thực hành thành thạo các công việc mà mình đảm nhiệm.

Trong khi yêu cầu phải đào tạo đoàn viên, thanh niên - những con người XHCN phải vừa "hồng", vừa "chuyên", không phải ngẫu nhiên mà Người đặt chữ "hồng" lên trước cũng như khi nói đến đức và tài, bao giờ Người cũng coi "đức" là gốc và người cách mạng phải có đạo đức cách mạng làm nền tảng thì mới hoàn thành được nhiệm vụ vẻ vang. Mặt khác, giữa "hồng" và "chuyên", Chủ tịch Hồ Chí Minh không tuyệt đối hoá và xem nhẹ mặt nào, mà Người yêu cầu đoàn viên, thanh niên phải

vừa "hồng", vừa "chuyên", không phải chỉ có "hồng" mà không có "chuyên", lại càng không phải chỉ có "chuyên" mà không có "hồng", cũng như vừa có đức lại phải vừa có tài. Như vậy, những tiêu chuẩn cụ thể về "hồng" và "chuyên" của đoàn viên - thanh niên đều quan hệ chặt chẽ với nhau, không được xem nhẹ mặt nào và để từng bước hoàn thiện những phẩm chất và năng lực đó phải trải qua một quá trình tích cực, bền bỉ phấn đấu, rèn luyện gian khổ, lâu dài.

Chính từ việc xác định mối quan hệ chặt chẽ đó mà Người quan tâm bồi dưỡng cho thế hệ đời sau những con người có tâm huyết, có lý tưởng cách mạng. Cũng chính vì thế mà Người luôn luôn căn dặn, nhắc nhở toàn Đảng, toàn dân ta phải hết sức quan tâm đến sự nghiệp này, coi đó là nhiệm vụ cách mạng hết sức quan trọng và cần thiết. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: Vì lợi ích mười năm thì phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm thì phải trồng người. Đối với thế hệ trẻ, lớp người kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc, Người quan tâm trước hết tới việc giáo dục đạo đức cách mạng:

Người coi "đạo đức là cái gốc của cách mạng" và muốn đào tạo thanh niên thành người kế thừa xây dựng CNXH vừa "hồng", vừa "chuyên", thì việc giáo dục, bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho thanh niên chính là giúp họ thành những công dân tốt, thực sự là người chủ tương lai của nước nhà. Theo Người, đối với thế hệ trẻ nói chung, cái cốt lõi của đạo đức cách mạng là:

"Trung thành: Trọn đời trung thành với sự nghiệp cách mạng, với Tổ quốc, với Đảng, với giai cấp.

Đũng cảm: Không sợ khổ, không sợ khó, thực hiện: "đầu cần thanh niên có, việc gì khó, thanh niên làm", "gian khổ đi trước, hưởng thụ sau mọi người".

Khiêm tốn: Không nên tự cho mình là tài giỏi, không khoe công, không tự phụ"⁷

Người luôn nhấn mạnh vai trò tiên phong, xung kích và là đội hậu bị, cánh tay đắc lực của Đảng trên tất cả các mặt trận chiến đấu, lao động, học tập. Người đã chỉ rõ: Xác định lý tưởng sống là điều quyết định trước tiên đối với tuổi trẻ. Mục đích của Đảng chính là lý tưởng sống của thanh niên. Tiền đồ của dân tộc chính là tiền đồ của thanh niên, tiền đồ của cá nhân không thể tách rời tiền đồ của dân tộc. Người dạy: Nhiệm vụ của thanh niên không phải là hỏi nước nhà đã cho mình những gì. Mà phải tự hỏi mình đã làm gì cho nước nhà.

Người giáo dục cho thanh niên, thiếu niên quan điểm đúng đắn về lao động và yêu cầu thế hệ trẻ phải biết quý trọng lao động, tôn trọng người lao động. Người chỉ rõ: tất cả lao động có ích cho dân, cho nước đều là vẻ vang cả, phải coi lao động là nghĩa vụ thiêng liêng, là nguồn sống và nguồn hạnh phúc của chúng ta. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ ưu điểm của tuổi trẻ là hăng hái, giàu tinh thần xung phong và căn dặn thanh niên cần tránh những khuyết điểm là ham chuộng hình thức, thiếu thực tế, bệnh cá nhân, bệnh anh hùng... Vì vậy, thanh niên phải luôn gắn mình với tập thể, rèn luyện ý thức tổ chức, kỷ luật. Đấu tranh tự phê bình và phê bình là biện pháp tốt nhất để bảo vệ khối đoàn kết và giúp đỡ nhau tiến bộ trong các tầng lớp thế hệ trẻ. Thanh niên

phải rèn luyện một cách toàn diện trên mọi lĩnh vực, mọi công tác, phải ra sức học tập, vươn tới những đỉnh cao của khoa học, đồng thời phải nắm chắc lý luận, và kết hợp lý luận với thực tiễn. Học tập là một nhiệm vụ cấp thiết, tuổi trẻ cần vươn lên hơn nữa. Nhưng phải xác định đúng động cơ, mục tiêu học tập là để phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân, làm cho dân giàu nước mạnh tức là làm tròn nhiệm vụ người chủ nước nhà.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nêu một tấm gương sáng về đạo đức cách mạng vô cùng trong sáng, đồng thời Người cũng là người thường xuyên chăm lo giáo dục thế hệ trẻ với những nội dung và phương pháp phong phú, sinh động.

Hồ Chí Minh khẳng định sự tin tưởng và sẵn sàng bàn giao thế hệ

Trong tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, thanh niên vừa là đầu tàu của lực lượng cách mạng, vừa là người chủ tương lai của nước nhà, vừa là thế hệ anh hùng trong thời đại cách mạng do Đảng lãnh đạo. Người luôn gắn vận mệnh của thanh niên với vận mệnh của dân tộc. Điều này đã cắt nghĩa vì sao trong lịch sử cách mạng, phong trào thanh niên của nước ta có những bước phát triển đặc biệt. Từ một tổ chức cách mạng mang tên "Hội Việt Nam cách mạng thanh niên", Đảng Cộng sản Việt Nam đã ra đời và tờ báo Thanh Niên của Hội đã đóng góp tích cực vào việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam. Trong bước phát triển của cách mạng nước ta, thanh niên đóng vai trò là người châm ngòi lửa đầu tiên của cách mạng nước nhà.

Vậy là bằng thiên tài chính trị của mình, Bác đã thay mặt dân tộc trao cho thanh niên trọng trách lịch sử thức tỉnh nhân dân Việt Nam đi theo ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin. Song song với việc đánh giá cao vai trò của thanh niên đối với cách mạng Việt Nam, Người cũng chỉ rõ những khuyết điểm, yếu kém của thanh niên, đồng thời vạch ra con đường để thanh niên khắc phục những điểm yếu đó để tiến bộ không ngừng đáp ứng với yêu cầu cách mạng. Thức tỉnh thanh niên để thức tỉnh dân tộc là một quan điểm sáng tạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Theo Hồ Chí Minh tương lai của đất nước, của dân tộc nằm ngay trong tay các thế hệ thanh niên. Người khẳng định, thanh niên là lực lượng cách mạng hùng hậu, bộ phận quan trọng của dân tộc, là lớp người kế tục sự nghiệp cách mạng của cha anh. Khi đất nước ta còn nằm dưới ách thống trị của thực dân, phong kiến, ngay từ năm 1925 trong thư Gửi thanh niên Việt Nam, Hồ Chí Minh đã chỉ rõ, đất nước sẽ không còn nếu thanh niên không được "hồi sinh", thức tỉnh. Để hồi sinh bộ phận quan trọng này của dân tộc, Hồ Chí Minh đã mở trường huấn luyện chính trị, xuất bản sách báo, sáng lập ra Việt Nam Thanh niên cách mạng đồng chí hội để thức tỉnh một thế hệ thanh niên yêu nước trong những thập niên đầu thế kỷ XX. Cách mạng Tháng Tám 1945 thành công, đất nước độc lập, thống nhất, Bác dạy: "Thanh niên là chủ tương lai của nước nhà". Bác ví tuổi thanh niên là mùa xuân của xã hội: "Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là

mùa xuân của xã hội". Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, Bác luôn đặt niềm tin vào sức mạnh của thanh niên: Với một thế hệ thanh niên hăng hái kiên cường, chúng ta nhất định thành công trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc. Người còn chỉ rõ, thanh niên là người kết nối quá khứ với tương lai. Thanh niên là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ thanh niên già, đồng thời là người diu dắt thế hệ thanh niên tương lai. Điều này phản ánh một vấn đề có tính quy luật, đó là sự "bàn giao thế hệ". Mỗi thế hệ chỉ có thể hoàn thành được nhiệm vụ của mình trong một chặng đường cách mạng nhất định và phải được thế hệ sau tiếp bước. Đó chính là thanh niên, "người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội" mà Người đã đưa vào Di chúc.

Một số vấn đề về Đảng vận dụng bài học của Chủ tịch Hồ Chí Minh về chuẩn bị bàn giao thế hệ trong Di chúc

Tư tưởng về thanh niên và bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh mang tính thời đại sâu sắc. Những đóng góp, cống hiến của thanh niên trong hơn ba mươi năm đất nước đổi mới dưới sự lãnh đạo của Đảng đã khẳng định tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò của thanh niên đối với sự nghiệp cách mạng nước ta. Thực hiện Di chúc của Người, bước vào thời kỳ đất nước đổi mới, Đảng ta khẳng định: "Sự nghiệp đổi mới có thành công hay không, cách mạng Việt Nam có vững bước theo con đường xã hội chủ nghĩa hay không phần lớn tùy thuộc vào lực lượng thanh niên, vào việc bồi dưỡng rèn luyện thế hệ thanh niên; công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc, là một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng"⁸ và "Thanh niên là lực lượng xã hội to lớn, một trong những nhân tố quan trọng quyết định tương lai, vận mệnh dân tộc; là lực lượng chủ yếu trên nhiều lĩnh vực, đảm nhiệm những công việc đòi hỏi hy sinh, gian khổ, sức khỏe và sáng tạo. Thanh niên là độ tuổi sung sức nhất về thể chất và phát triển trí tuệ, luôn năng động, sáng tạo, muốn tự khẳng định mình"⁹. Dưới sự lãnh đạo giáo dục rèn luyện của Đảng, thanh niên ngày nay tiếp tục phát huy truyền thống cách mạng của các thế hệ cha anh; có thái độ và ý thức chính trị rõ ràng đối với vận mệnh của đất nước, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, có chí tiến thủ, sớm có ý chí lập thân, lập nghiệp, ý thức chia sẻ, tương thân, tương ái, không ngại khó khăn, khát khao mong muốn Đảng, Nhà nước tạo điều kiện để họ có thể cống hiến tốt hơn cho đất nước. Hiện nay cuộc đấu tranh giai cấp, dân tộc trong điều kiện của cuộc cách mạng khoa học công nghệ hiện đại và xu thế toàn cầu hoá kinh tế, việc giáo dục rèn luyện thanh niên trở thành người "thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa hồng vừa chuyên" liên quan đến vận mệnh của Đảng, chế độ xã hội chủ nghĩa và dân tộc.

Đảng lãnh đạo xây dựng những giải pháp về thanh niên và công tác thanh niên của Đảng trong thời kỳ đất nước đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá, hội nhập kinh tế quốc tế: xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh vững mạnh về chính trị, tư

tưởng, tổ chức, thực sự là đội dự bị tin cậy của Đảng, hạt nhân chính trị của phong trào và các tổ chức thanh niên Việt Nam. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước thể chế hoá các quan điểm của Đảng về công tác thanh niên bằng các văn bản pháp luật, các chính sách đối với thanh niên; tăng cường quản lý Nhà nước về công tác thanh niên; xây dựng quy chế phối hợp giữa cơ quan chính quyền với tổ chức thanh niên. Tổ chức phối hợp trên quy mô toàn xã hội làm công tác thanh niên. Vai trò của các tổ chức kinh tế, xã hội trong công tác thanh niên được thể hiện ở việc chấp hành nghiêm chỉnh các quy định chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật Nhà nước liên quan đến thanh niên; tham gia xây dựng và hoạch định các chính sách, pháp luật về thanh niên và công tác thanh niên; tạo mọi điều kiện tham gia quản lý, bồi dưỡng giáo dục và phát huy thanh niên. Các đoàn thể xã hội cần có chương trình công tác thanh niên của tổ chức mình; xây dựng quy chế phối hợp hành động với Đoàn và các tổ chức thanh niên. Đề cao vai trò của gia đình trong việc nuôi dạy và giáo dục ý thức công dân, ý thức duy trì và phát triển nòi giống, truyền thống gia đình và tinh thần cộng đồng trách nhiệm; động viên thanh niên tích cực tham gia các hoạt động quản lý nhà nước và xã hội.

Đảng thực hiện chăm lo giáo dục, bồi dưỡng rèn luyện và tạo điều kiện cho sự phát triển và trưởng thành của thanh niên. Trong thời kỳ mới thanh niên là lực lượng kế thừa và tiếp nối các thế hệ cha anh xây dựng đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Thanh niên là nguồn cung cấp nhân lực có chất lượng cao của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước; là lực lượng xung kích đi đầu thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; là lực lượng chủ lực trong xây dựng nền văn hoá tiên tiến đậm đà bản sắc văn hoá dân tộc, hội nhập kinh tế quốc tế, góp phần nâng cao vị thế của đất nước trên trường quốc tế. Để thanh niên xứng đáng với vai trò to lớn đó, cần phải chăm lo giáo dục, bồi dưỡng rèn luyện và tạo điều kiện cho sự phát triển và trưởng thành của thanh niên. Trong tình hình hiện nay, cần đặc biệt coi trọng việc giáo dục truyền thống văn hoá, văn hiến, đoàn kết cộng đồng, rèn luyện ý chí tự lực tự cường, lòng tự tôn dân tộc, khát vọng vươn lên chiếm lĩnh đỉnh cao trí tuệ, không cam chịu nghèo nàn lạc hậu; giáo dục tinh thần xung kích, tình nguyện vì cộng đồng và sự phồn vinh của đất nước cho thanh niên. Giáo dục lòng yêu lao động, trân trọng sức lao động, biết hưởng thụ chính đáng, chống lối sống thực dụng; ý thức kế thừa và phát huy các giá trị đạo đức truyền thống, lối sống, nếp sống công tác, lao động, sinh hoạt lành mạnh, văn minh, giữ vững thuần phong mỹ tục của dân tộc, dòng họ, gia đình, đấu tranh chống lối sống ích kỷ, coi thường kỷ cương phép nước, luân thường đạo lý; nâng cao nhận thức và định hướng hành động của thanh niên trong đấu tranh phòng chống các tệ nạn xã hội. Giáo dục truyền thống cách mạng về vang của Đảng, của dân tộc, của Đoàn. Giáo dục luật pháp và ý thức công dân, xây dựng lối sống "sống và làm việc

theo Hiến pháp và pháp luật", tuân thủ nội quy, quy định của tổ chức, tập thể và cộng đồng. Giáo dục tinh thần cảnh giác cách mạng, ý thức quốc phòng toàn dân, trách nhiệm và nghĩa vụ công dân tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân, bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa; nhận thức đầy đủ về thời cơ và thách thức của đất nước trong quá trình hội nhập kinh tế thế giới; âm mưu "diễn biến hoà bình", bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch.

Hàng loạt những giải pháp cơ bản được Đảng đề ra đều nhằm tiếp tục thực hiện có hiệu quả lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với công tác thanh niên. Thanh niên được đặt ở vị trí trung tâm trong chiến lược bồi dưỡng, phát huy nhân tố và nguồn lực con người. Đó là công việc thiết thực thực hiện lời căn dặn của Người: Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết và đến lượt mình, thanh niên là rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước, là lực lượng xung kích trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, hội nhập quốc tế và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, trước yêu cầu của sự nghiệp đổi mới, thực hiện công nghiệp hoá - hiện đại hoá đất nước, thế hệ trẻ Việt Nam - "thế hệ anh hùng của dân tộc anh hùng"¹⁰ - là lực lượng to lớn cần được khai thác, phát huy. Việc giáo dục rèn luyện thế hệ trẻ đang đặt ra nhiều yêu cầu, đòi hỏi Đảng, Nhà nước, các tổ chức quần chúng cần quan tâm, thiết thực và vận dụng đúng đắn những phương châm, phương pháp giáo dục, rèn luyện thế hệ trẻ theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

1. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 15, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.621-622.

2. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 5, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.49.

3. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 2, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.133

4. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 7, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.398

5. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 11, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.399

6. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 13, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.90

7. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 13, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.621

8. Đảng Cộng sản Việt nam, Nghị quyết Hội Nghị Trung ương 4 khóa VII về "Công tác thanh niên thời kỳ mới"

9. Đảng Cộng sản Việt nam (2008), Nghị quyết số 25- NQ/TW của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa X về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa", Tr.35

10. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Tập 15, Nxb CTQG, Hà Nội, Tr.64